

บทที่ 2

ระเบียบวิธีที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาเพื่อหาตัวแปรที่สำคัญ ซึ่งมีผลกระทบต่อกำหนดจำนวนผู้ไม่ให้คำตอบมีวิธีการดังนี้

2.1 แบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์

2.1.1 หากความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนผู้ให้คำตอบ และไม่ให้คำตอบ ในการได้รับแบบสอบถามกลับคืน ครั้งที่ 1 หลังจากส่งจดหมายเตือนแล้วได้รับแบบสอบถามกลับคืนในครั้งที่ 2 หลังจากส่งแบบสอบถามกลับไปใหม่ แล้วได้รับกลับคืนในครั้งที่ 3 และแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับกลับคืนรวมทั้งที่ไม่ได้รับกลับคืนกับปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้คือ อายุ สถานภาพสมรส จำนวนบุตร ระดับการศึกษา อาชีพ และเขตที่อยู่อาศัย

2.1.2 หากความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนผู้ให้คำตอบและไม่ให้คำตอบ บางข้อ กับปัจจัยต่าง ๆ ข้างต้นโดยพิจารณาข้อคำถามดังนี้คือ

2.1.2.1 ข้อถามที่กลัวเสียผลประโยชน์

ข้อถามเกี่ยวกับรายได้

2.1.2.2 ข้อถามที่ทำความลำบากใจในการตอบ การคุมกำเนิด การวางแผนครอบครัวทัศนคติสมัยใหม่ การตัดสินใจร่วมกันระหว่างสามีภรรยา ความสัมพันธ์ทางเพศ

1. การตัดสินใจว่าจะมีบุตรกี่คน
2. การกำหนดระยะเวลาห่างของการมีบุตรแต่ละคน
3. การใช้การวางแผนครอบครัว
4. ถ้าเลือกได้ตามใจชอบ ท่านต้องการมีบุตรกี่คน
5. ท่านและสามีเคยปรึกษาเรื่องจำนวนบุตรที่ต้องการจะมีหรือไม่
6. ท่านคิดว่าคู่สามีภรรยาควรมีบุตรติดกันหรือเว้นระยะ

7. ถ้าคุณสามีภรรยาที่มีบุตรครบตามจำนวนต้องการแล้ว ควรทำหมันหรือไม่
8. ความสัมพันธ์ทางเพศเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดเรื่องหนึ่งในการแต่งงานหรือไม่
9. ควรให้มีการจดทะเบียนหย่าโสภณี
10. บทบาทของหญิงไทยเปรียบเทียบกับชายไทย
11. สถานภาพของหญิงไทยเปรียบเทียบกับชายไทย
12. ปัจจัยอะไรที่สำคัญที่สุดที่ก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมในสถานภาพและบทบาทของสตรีไทยกับชายในสังคมไทย

2.1.3 หากความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนข้อที่ไม่ให้คำตอบ กับแต่ละปัจจัย

2.1.4 จดลำดับความสำคัญของแต่ละปัจจัย ในข้อ 2.1.1 และข้อ 2.1.2 และ 2.1.3

2.2 แบบสอบถามที่สัมพันธ์เป็นการส่วนตัว

2.2.1 หากความสัมพันธ์ระหว่าง จำนวนผู้ให้คำตอบ และไม่ให้คำตอบ บางข้อ กับปัจจัยต่าง ๆ โดยพิจารณาข้อคำถาม ดังนี้คือ

2.2.1.1 คำถามที่อาจทำให้เสียประโยชน์

คำถามเกี่ยวกับรายได้

2.2.1.2 คำถามที่ทำความลำบากใจในการตอบ เช่น

การคุมกำเนิด

การทำงาน ต้องใช้ความคิดเห็น

1. การคุมกำเนิด

2. อาชีพของสามี

3. จำนวนบุตรที่ต้องการเพิ่ม

4. จำนวนบุตรในอุดมคติ

5. สามีต้องการบุตรชายหรือบุตรหญิง

2.2.2 หาความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนข้อที่ไม่ให้คำตอบกับปัจจัยต่าง ๆ

2.2.3 หาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์ กับ
ปัจจัยต่าง ๆ

2.2.4 หาความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งเข้าพบ กับปัจจัยต่าง ๆ

2.2.5 หาความสัมพันธ์ระหว่างผลการสัมภาษณ์กับปัจจัยต่าง ๆ

2.2.6 จัดจำกับความสัมพันธ์ของแต่ละปัจจัยในข้อ 2.2.1, 2.2.2

2.2.3 และ 2.2.4

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. ใช้การทดสอบ χ^2 ทดสอบความสัมพันธ์ ระหว่าง จำนวนผู้ให้คำตอบและไม่ให้คำตอบ จำนวนข้อที่ไม่ให้คำตอบ ระยะเวลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์ จำนวนครั้งที่เข้าพบ และผลของการสัมภาษณ์ กับแต่ละปัจจัย ตัวสถิติที่ใช้เป็นดังนี้

$$\chi^2 = \sum_i^c \sum_j^r \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

เมื่อ O_{ij} แทน ค่าความถี่ที่สังเกตได้ (Observed frequency)
ในแต่ละเซลล์

E_{ij} แทน ค่าความถี่ที่คาดหวัง (Expected frequency) ซึ่ง
คำนวณจาก $\frac{H_i N_j}{N}$ โดย H_i และ N_j เป็นผลรวมของความถี่
ถี่ในแถวที่ i และสัณที่ j และ N คือผลรวมความถี่ทั้งหมด

r และ c แทนจำนวนแถวและสัณที่ตามลำดับ

$r = (r - 1) (c - 1)$ แทนจำนวนค่าแห่งความเป็นอิสระ

ถ้า $\chi^2 > \chi^2_{\alpha} (r - 1) (c - 1)$ จะปฏิเสธสมมติฐาน (H_0) ที่ว่า
ปัจจัยทั้งสองเป็นอิสระกันที่ระดับนัยสำคัญ α

2. จากปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับ จำนวนผู้ให้คำตอบ และไม่ให้คำตอบ จำนวนข้อที่ไม่ให้คำตอบ ระยะเวลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์จำนวนครั้งที่เข้าพบ และผลของการสัมภาษณ์ นำมาหาค่า คราเมอร์ วี (Cramer's V) ซึ่งเป็นค่าสถิติที่แสดงระดับความสัมพันธ์ ซึ่งมีสูตรในการคำนวณต่อไปนี้ เป็นเครื่องวัด

$$V^2 = \frac{X^2}{N \cdot \text{Min} (r-1, c-1)}$$

เมื่อ X^2 คือค่าสถิติที่ได้จากการทดสอบความสัมพันธ์

N คือจำนวนความถี่ทั้งหมด

$\text{Min} (r-1, c-1)$ คือค่าที่น้อยระหว่าง $r-1$ และ $c-1$

โดยที่ r และ c คือจำนวนแถวและสมภูมิ ในตารางการันจร (Contingency table) ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย